

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 150. An in Parocho, ut validè ac licitè matrimonio, requiratur sacerdotium, carentia censurarum, & ut verè sit Parochus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73973](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73973)

chum aut Vicarium Episcopi, eadem ratione firmari videtur, nempe quod exerceat ordinariam & episcopalem jurisdictionem, & sit Ordinarius & parochus parochorum.

Quaest. 149. Qui & qualiter possint condere ac debeant licentiam assistendi matrimonio.

Resp. primò præter dicta *quæst. præced.* Parochus & quilibet ordinarius, qui per se potest assistere matrimonio, id potest. Item vice-parochus ad breve tempus constitutus; eò quod licet sit delegatus, est tamen delegatus ad universitatem causarum, adeoque unam saltem alteramve causam sub delegare potest, *c. cum causam, de appell.* Alium verò vice curatum constituere nequit ralis delegatus, nisi consuetudo aliud absteineat; in quo casu iste vicecuratus concedere potest licentiam assistendi, eò quod tunc non sit delegatus à delegato, sed ab ordinario tacente & consentiente tali consuetudini, ut per absentiam vice curatus alius ad breve tempus substituatur, ita tenent Castrop. §. 12. n. 8. Sanch. d. 31. n. 15.

2. Resp. ad secundum primò: Potest licentia illa concedi absque scripto verborenis & generaliter (uti ea concessa censetur, dum committitur Sacerdoti, ut exerceat omnia parochi munia) eò quod Concilium exigat solum licentiam, non addendo; *in scripto aut in particulari.* Sanch. l. 3. d. 35. n. 10. Pont. l. 5. c. 29. n. 12. Castrop. §. 12. n. 1. Farin. vol. 4. pag. 67. testans sic decisum à Congreg. Cardin. Hanc licentiam censeri concessam, facta concessione administrandi omnia Sacramenta; eo quod parochus non administret Sacramentum matrimonii, negant Cöninck. d. 27. du. 3. n. 30. Henriq. l. 11. c. 3. n. 5. Hurtad. d. 5. diff. 11. n. 37. Affirmant è contra; eò quod, licet parochus non sit minister hujus Sacramenti in rigore, improprie tamen & vulgo censetur minister illius, quatenus ejus præsentia nomine Ecclesie matrimonii administrationi est necessaria. Castrop. l. c. cum Farinac. attestante id quoque decisum à Cong. Card.

3. Resp. ad secundum secundò: Valet hæc licentia, etsi metu vel dolo extorta; eò quod jure illa non irritetur, dum nihil per eam conceditur tali Sacerdoti, quod in ejus dominium transit, sed solum ejus assistentiæ valor, ut matrimonium firmet. Sanch. l. 3. d. 39. n. 13. Gutt. c. 69. n. 14. Hurtad. diff. 11. in fine Castrop. n. 2.

4. Resp. tertio: licentiam tacitam sufficere negant. Menoch. de arb. cas. 453. Henriq. l. 11. c. 3. n. 5. Cevall. in qq. commun. q. 604. n. 114. Gonz. ad reg. 8. Cancell. gl. 47. n. 52. restans sic decisum à S. Cong. his verbis: *non sufficit tacita licentia, quæ resultat ex tolerantia.* Distinguunt Sanch. l. 3. d. 35. n. 20. Pont. l. c. n. 1. Hurtad. num. 38. Castrop. n. 4. ita ut velint sufficere licentiam tacitam de præsentem, quam parochus concedere censetur, videns Sacerdotem nomine suo disponere se ad assistendum matrimonio, dum facile impedire posset; cum tacitus hic consensus sufficienter signo illo externo expressus sit vera licentia antecedens matrimonium. Negant verò de licentia tacita subsequente matrimonium, quæ vocatur ratihabitio de futuro; eò quod vel sic non fiat coram habentelicerentiam à parochis, sed coram eo, qui habiturus esset, si peteret, & præsumit assistentiam suam parochis non fore ingratam. Neque obstat, quod aliàs ratihabitio retrahatur

R. P. Lewr. Jur. Can. Lib. IV.

& mandato æquiparetur; cum id tantum verum sit dum actus pendet ex sola voluntate mandantis; contractus autem matrimonialis pendet à multis, scilicet à consensu contrahentium, & testium, parochi aut alterius Sacerdotis de licentia parochi assistentia, quæ cum non adit, sed solum ejus dandæ spes & præsumptio, actus est invalidus, adeoque nequit cum voluntate parochi tantum reddi validus postea; quod autem Sacramenta Eucharistiæ & extremæ unctionis administrari possint ab alio sub tali ratihabitio futura, inde est, quia non agitur de iis administrandis validè, sed licitè tantum, adeoque necesse non est, ut licentia præcedat administrationem, sed sufficit probabilis præsumptio futuræ; ita Castrop. l. c. n. 5.

5. Resp. quartò licentia hæc concessa in generali vel particulari, ut valeat, debet constare concessionario; cum sit quoddam quasi privilegium, & quædam quasi donatio, quæ non prodest, nisi acceptetur; acceptari autem nequeat, nisi agnoscat. Porro dum licentia illa peritur per nuncium, petentem non posse validè assistere matrimonio, antequam sciat illam datam, & à nuncio suo acceptatam, censent Hurtad. cit. diff. 13. Pont. cit. c. 29. num. 8. contrarium, nempe posse illum eam licentia data & acceptata validè uti, etsi non sciat eam datam & acceptatam, tenent Sanch. d. 36. n. 2. Cöninck. d. 27. du. 3. n. 3. Castrop. n. 6. eò quod cujuslibet beneficii, privilegii, dispensationis, facultatis, gratiæ concessio à puncto acceptationis facta à nuncio specialiter ad id destinato habeat effectum, ut DD. communiter colligunt ex *c. si tibi absent. de præb. in 6.* quod autem concessionarius eam uti nequeat licitè, per accidens est, quod valorem licentiæ non impedit; de cætero Sacerdotem regulariter non debere credere affirmantibus datam licentiam assistendi (nisi forte affirmans tantæ esset auctoritatis, ut omnis fraudis suspicio abesset, maxime si velint contrahere sine denunciationibus) ob gravissima aliàs exinde oriiri solita incommoda, monent Sanch. l. 3. d. 37. n. 2. Pont. l. 5. c. 29. n. 8. Castrop. n. 7. & c.

6. Resp. quinto: Dum prohibitum parochis dare licentiam, etsi eam det illicitè, erit tamen valida (nisi forte prohibitioni adjectum decretum irritans. Sanch. l. 3. d. 31. n. 1. testans sic decisum à Congreg. Card.) Gutt. c. 67. per tot. Castrop. n. 9. arg. c. 2. de mat. contract. contra interdic. Eccles. Idem sentit Castrop. dum licentia data sub onere præmittendi denunciations, aliamve diligentiam in indagazione impedimenti præstandi, dum hæc omissa; eò quod censendum id non præcipi in vi conditionis, à qua dependeat valor licentiæ, sed oneris & obligationis, maxime si præcipiatur diligentia, quam jus commune postulat.

7. Resp. sexto: Licentia hæc data non censetur revocata, donec per epistolam vel certum nuncium significata sit ei, cui facta Sanch. l. 3. d. 36. n. 9. Cöninck. l. c. n. 32. Castrop. num. 10. Et si quis post matrimonium opponit, licentiam revocatam fuisse, aut etiam Sacerdotem eam caruisse, credi non debet, nisi probetur. Castrop. l. c. ex Mascard. de prob. concl. 982.

Quæst. 150. An in parochis, ut validè ac licitè assistat matrimonio, requiratur Sacerdotium, carentia censurarum, & ut verè sit parochus.

Resp. ad primum negativè Sanch. l. 3. d. 20. n. 3. Castrop. p. 10. §. 10. n. 2. Pith. n. 17. Gutt. de mat. c. 62. num. 16. decretum enim illud

L

Trid.

Trid. cum sit correctorium juris communis, verba illius non sunt amplianda cuius etiam, si finem spectes, in requisitione presentia patochi internum, qui est, ut Ecclesie constet de matrimonio, hac attestatio æquè præstari potest per parochum non Sacerdotem. Neque etiam contrarium inferretur ex eo, quòd Trident. qui aliter quàm præsentem parochum, vel alio Sacerdote de ipsius parochi licentia; nam etsi dictio illa *alius* quandoque, non tamen semper est repetitiva similium, ut patet ex illo *Luca 23. ducebantur & alii duo nequam*, quandonam autem sit repetitiva similium, quandonam dissimilium, colligendum ex subiecta materia, ut ait gl. in *c. sedes, de rescriptis. v. majores*; quòd verò parochus, sive Sacerdos, sive non Sacerdos, nulli alteri quàm Sacerdoti committere possit licentiam assistendi matrimonio, inde est, quòd Trident. expressis verbis id dicat; verba autem secundum communem usum & significationem sint accipienda, congruentiam etiam hujus hanc dat Pirh, ut nimirum in substituto dignitas Sacerdotalis suppleat dignitatem pastorem. Porò posse hanc licentiam dari cuicumque simplici Sacerdoti non approbato; eò quòd Trid. id tantum requirat pro audiendis confessionibus, habet Sanch. *cit. d. 20. n. 10.* & ex eo Castrop. *n. 5, Pirh. b. t. n. 17.*

2. Resp. secundò; assistit quoque licitè parochus non Sacerdos, Sanch. *n. 4. Gutt. c. 62. n. 20. Castrop. n. 4. cum communi, contra Pet. Ledesm. q. 45. de mat. à 5. p. 2. du. 3.* consentem esse mortales tum quia non potest benedicere; tum quia causa est, ut contrahentes utantur materia tantum probabilis (cum probabile sit requiri à Concilio presentiam parochi Sacerdotis) adeoque Sacramentum exponatur periculo nullitatis. Ad primum dicitur, benedictionem illam, quæ fit extra missam hisce verbis: *ego vos conjungo in nomine Patris &c.* optimè posse præstari à non Sacerdote, Ad alterum respondet Castrop. usum materiæ probabilis in administratione Sacramentorum non esse per se illicitum, sed solum quando ex speciali Ecclesie præcepto, vel consuetudine vim legis obtinente prohibetur, pro quo citat seipsum, *tr. 1. de conscient. d. 2. p. 5.* Verum non videtur ista responsio plenè satisfacere, cum ex natura rei, etiam citra præceptum Ecclesie videatur semper esse illicitum in Sacramentis uti materia probabilis, dum certa haberi potest.

3. Resp. tertio; Parochus excommunicatus suspensus, interdictus, irregularis, notorius percussor clericis, etiam denunciatus adhuc validè assistit matrimonio. Sanch. *l. 3. d. 21. n. 4. Pirh. b. t. n. 18. Gutt. c. 62. n. 23. Henriq. l. 11. de mat. c. 3. n. 4. & 5. Castrop. n. 6.* non enim talis eo ipso est privatus beneficii parochialis possessione; neque assistendo exercet actum jurisdictionis, ut patet; quia etiam invitus assistit validè; jurisdictionis autem semper exercenda voluntariè. Esto etiam, quòd nominatim excommunicatus nequeat testari, testimoniumque (intellige communiter & regulariter) sit nullum, *c. veniens. ut. 2. de testib. c. decernimus. de sent. excom.* admittitur tamen in aliquibus casibus, in quibus infames admittuntur, uti hi in favorem matrimonii admittuntur; adeoque etiam parochus excommunicatus, uti in specie tradit Mascard. *de prob. concl. 765.* Quin etiam parochum ob ignorantiam vel crimen generaliter privatum administratione Sacramentorum; vel etiam ob specialem aliquam causam, prohibitum has vel illas personas matrimonio conjungere, adhuc valide assistere matrimonio, eò quòd prohibitio illa reddat

actum illicitum; cum qualitatem parochi, quam solum requirit Trid. non auferat, tenet Castrop. *n. 7.* citatque ab eo Salced. *in prax. crim. c. 73. vers. primum igitur.* Sanch. *cit. d. 21. n. 11. Gutt. l. c. n. 25. Henriq. l. c. Cevall. g. 1. præf. q. 604. n. 71.* Ac denique posse parochum nominatim excommunicatum et interdiktum concedere alteri Sacerdoti etiam taliter excommunicato licentiam assistendi matrimonio; eò quòd Trident. in Sacerdote, cui à parochum concedi potest illa licentia, aliam qualitatem non requirat quàm Sacerdotii, datio autem illa non sit actus jurisdictionis; cum neque per hoc sententiam ferat, neque jurisdictionem communicet, sed solum dominii ejusdem & potestatis, sicut est communicatio bonorum suorum, excommunicatus autem non toleratus, etsi omnino privatus jurisdictionis usu, non tamen dominii communicatione, quod in alium validè transferre potest; sic inquam tradunt Castrop. *n. 8. Cevall. n. 120. Gutt. n. 24. Henriq. n. 3. Sanch. n. 8. Pirh. n. 18. contra Cönnick. d. 27. de Sacram. da. 2. num. 25. Laym. l. 5. tr. 10. p. 2. c. 4. n. 5.* qui putant dare hanc licentiam esse actum jurisdictionis voluntariæ.

4. Resp. quartò; Parochus solum existimatus, quia V. G. beneficium invalidè obtinuit constitutus in excommunicatione, irregularitate &c. vel eo privatus à jure vel per sententiam, stante errore communi se aliis putantibus illum esse vetum parochum, validè assistit matrimonio, uti & alia per illum gesta valent, Sanch. *d. 22. n. 5. Castrop. n. 10. juxta l. Barbar. ff. de off. Prætor.* Idque etiam verum esse, tametsi contrahentes ipsi norint illius inhabilitatem, eò quòd singularis scientia non impedit errorem communem, propter quem jurisdictionis conceditur tali ad evitanda gravia incommoda, quæ aliàs ex nullitate actuum omni possunt, tenet cum Sanch. *n. 42. & Gutt. n. 26. Castrop. cit. n. 10.* Ex quibus infert Castrop. *11. cum Sanch. d. 22. n. 62. & Gutt. c. 62. n. 28.* Validè assistere matrimonio Sacerdotem, cui parochus verbis tantum absque intentione licentiam assistendi concessit, quia adest error communis; cum nullitas tituli sit occulta imò valere adhuc matrimonium, si is, cui data licentia, verè Sacerdos non esset, led tantum communiter existimatus, eò quòd ex ea licentia adest præsumptus titulus, & error communis, ob quem Ecclesia defectum illum jure humano inducitur supplet. Sanch. *n. 29. Gutt. n. 26.* Quod si tamen parochus intrusus esset in beneficium absque titulo à legitimo superiore concessio, communis sententia habet, nullatenus valere matrimonium, cui is assistit (intellige, etiam supposito errore communi, quo id ignoratur) eò quòd deficiat titulus coloratus, quem jus requirit, ut gesta ab inhabili valeant, ut tenet & pluribus probat Sanch. *l. c. num. 49. & 50.* quem sequitur Pirh. *n. 18.* quamvis ut Castrop. *n. 9.* probabile sit & rationi consonum, ut probatur à Pont. *l. 5. c. 20. à n. 2.* solum errorem communem sufficere ad jurisdictionem concedendam.

Quæst. 151. Utrum ad valorem matrimonii requiratur, ut utriusque Sponsi parochus sit proprius, & quidem in parochia propria assistat, & quid sit quoad hoc de Sacerdote delegato.

1. **R** Esp. ad primum; Dum Sponsa & Sponsus sunt diversæ parochiæ, valet matrimonium, si alterutrius, Sponsi nimirum vel Sponsæ, in

cujus